

Dokument ten służy wyłącznie do celów dokumentacyjnych i instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego zawartość

► **B**

**ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR 633/2007**

**z dnia 7 czerwca 2007 r.**

**ustanawiające wymagania w zakresie stosowania protokołu przesyłania komunikatów lotniczych do celów powiadamiania, koordynowania i przekazywania lotów pomiędzy organami kontroli ruchu lotniczego**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(Dz.U. L 146 z 8.6.2007, str. 7)

zmienione przez:

Dziennik Urzędowy

	nr	strona	data
► <b>M1</b> Rozporządzenie Komisji (UE) nr 283/2011 z dnia 22 marca 2011 r.	L 77	23	23.3.2011

**ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR 633/2007****z dnia 7 czerwca 2007 r.****ustanawiające wymagania w zakresie stosowania protokołu przesyłania komunikatów lotniczych do celów powiadamiania, koordynowania i przekazywania lotów pomiędzy organami kontroli ruchu lotniczego****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 552/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 marca 2004 r. w sprawie interoperacyjności Europejskiej Sieci Zarządzania Ruchem Lotniczym (rozporządzenie w sprawie interoperacyjności) <sup>(1)</sup>, w szczególności jego art. 3 ust. 1,uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 549/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 marca 2004 r. ustanawiające ramy tworzenia Jednolitej Europejskiej Przestrzeni Powietrznej (rozporządzenie ramowe) <sup>(2)</sup>, w szczególności jego art. 8 ust. 2,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Pomiędzy systemami przetwarzania danych lotniczych odbywa się wymiana informacji pomiędzy organami kontroli ruchu lotniczego do celów powiadamiania, koordynowania i przekazywania lotów oraz do celów koordynacji cywilno-wojskowej. Wymiana tych informacji powinna opierać się na odpowiednich i ujednoliconych protokołach komunikacyjnych zapewniających ich interoperacyjność.
- (2) Na mocy art. 8 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 549/2004 Europejskiej Organizacji ds. Bezpieczeństwa Żeglugi Powietrznej (Eurocontrol) udzielono mandatu na opracowanie wymagań dla protokołu przesyłania komunikatów lotniczych przeznaczonego do celów powiadamiania, koordynowania i przekazywania lotów. Niniejsze rozporządzenie oparte jest na wynikającym z tego mandatu sprawozdaniu z dnia 31 marca 2005 r.
- (3) Norma Eurocontrol dotycząca wymiany danych lotniczych została dołączona w postaci załącznika do rozporządzenia Komisji (WE) nr 2082/2000 z dnia 6 września 2000 r. przyjmującego normy Eurocontrol i zmieniającego dyrektywę 97/15/WE, przyjmującego normy Eurocontrol i zmieniającego dyrektywę Rady 93/65/EWG <sup>(3)</sup>, przez co wprowadzono obowiązek jej stosowania na terytorium Wspólnoty w przypadku dostaw nowych systemów przetwarzania danych lotniczych. Ze względu na uchylene z dniem 20 października 2005 r. rozporządzenia (WE) nr 2082/2000 konieczna jest aktualizacja prawodawstwa wspólnotowego w celu zapewnienia spójności odpowiednich przepisów wykonawczych.
- (4) Utrzymanie urządzeń i oprogramowania wykorzystywanego do łączności, zgodnego z normami Eurocontrol w zakresie wymiany danych lotniczych, staje się coraz trudniejsze i bardziej kosztowne. Dlatego też konieczne jest przyjęcie odpowiednich nowych norm wspomagających wymianę danych lotniczych.

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 96 z 31.3.2004, str. 26.

<sup>(2)</sup> Dz.U. L 96 z 31.3.2004, str. 1.

<sup>(3)</sup> Dz.U. L 254 z 9.10.2000, str. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 980/2002 (Dz.U. L 150 z 8.6.2002, str. 38).

**▼B**

- (5) Obecnie za najodpowiedniejszą podstawę dla spełnienia wymagań łączności w zakresie wymiany danych lotniczych pomiędzy organami kontroli ruchu lotniczego uważany jest protokół TCP/IP.
- (6) Niniejsze rozporządzenie powinno obejmować stosowanie protokołu przesyłania komunikatów lotniczych wykorzystywanego do wymiany informacji zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1032/2006 z dnia 6 lipca 2006 r. ustanawiającym wymagania dla automatycznych systemów wymiany danych lotniczych dla celów powiadamiania, koordynacji i przekazywania kontroli nad lotem pomiędzy organami kontroli ruchu lotniczego <sup>(1)</sup>.
- (7) Niniejsze rozporządzenie nie obejmuje wojskowych działań operacyjnych i szkoleniowych, o których mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 549/2004.
- (8) W oświadczeniu na temat kwestii wojskowych odnoszących się do Jednolitej Europejskiej Przestrzeni Powietrznej <sup>(2)</sup> państwa członkowskie zobowiązały się do wzajemnej współpracy, przy uwzględnieniu krajowych wymagań wojskowych, w celu pełnego i jednolitego stosowania koncepcji elastycznego wykorzystania przestrzeni powietrznej we wszystkich państwach członkowskich przez wszystkich użytkowników przestrzeni powietrznej.
- (9) Stosowanie koncepcji elastycznego wykorzystania przestrzeni powietrznej, określonej w art. 2 ust. 22 rozporządzenia (WE) nr 549/2004, wymaga utworzenia systemów bieżącej wymiany danych lotniczych pomiędzy organami służb ruchu lotniczego a wojskowymi organami kontroli.
- (10) Na mocy art. 3 ust. 3 lit. d) rozporządzenia (WE) nr 552/2004 przepisy wykonawcze dotyczące interoperacyjności powinny opisywać określone procedury oceny zgodności stosowane do oceny zgodności lub przydatności do wykorzystania części składowych, oraz do weryfikacji systemów.
- (11) Na mocy art. 10 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 552/2004, terminy stosowania zasadniczych wymagań i przepisów przejściowych mogą zostać określone w odpowiednich przepisach wykonawczych dotyczących interoperacyjności.
- (12) Producentom i instytucjom zapewniającym służby żeglugi powietrznej powinno się pozostawić czas na opracowanie nowych części składowych i systemów zgodnych z nowymi wymaganiami technicznymi.
- (13) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu ds. Jednolitej Przestrzeni Powietrznej, ustanowionego w art. 5 rozporządzenia (WE) nr 549/2004,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

*Artykuł 1*

**Przedmiot i zakres**

1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia wymagania w zakresie stosowania protokołu przesyłania komunikatów lotniczych wykorzystywanego do wymiany informacji pomiędzy systemami przetwarzania danych lotniczych do celów powiadamiania, koordynowania i przekazywania lotów pomiędzy organami kontroli ruchu lotniczego oraz do celów koordynacji cywilno-wojskowej, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1032/2006.

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 186 z 7.7.2006, str. 27.

<sup>(2)</sup> Dz.U. L 96 z 31.3.2004, str. 9.

**▼ B**

2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do:
- a) systemów łączności wspomagających procedury koordynacji pomiędzy organami kontroli ruchu lotniczego stosującymi mechanizmy łączności typu „każdy z każdym” (*peer-to-peer*) i zapewniających służby na rzecz ogólnego ruchu lotniczego;
  - b) systemów łączności wspomagających procedury koordynacji pomiędzy organami służb ruchu lotniczego a wojskowymi organami kontroli stosującymi mechanizmy łączności typu „każdy z każdym” (*peer-to-peer*).

*Artykuł 2***Definicje**

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się definicje z art. 2 rozporządzenia (WE) nr 549/2004.

Stosuje się również następujące definicje:

- 1) „protokół przesyłania komunikatów lotniczych” oznacza protokół łączności elektronicznej obejmujący formaty wiadomości, ich kodowanie w celu wzajemnej wymiany oraz zasady dotyczące ich kolejnej numeracji, wykorzystywane do wymiany informacji pomiędzy systemami przetwarzania danych lotniczych;
- 2) „system przetwarzania danych lotniczych” oznacza część systemu zarządzania ruchem lotniczym, który odbiera, automatycznie przetwarza i przekazuje na stanowiska robocze organów kontroli ruchu lotniczego dane planu lotu oraz związane z nimi informacje;
- 3) „organ kontroli ruchu lotniczego” (dalej zwany „organem ATC”), w zależności od przypadku, oznacza centrum kontroli obszaru, jednostkę kontroli zbliżania lub organ kontroli lotniska;
- 4) „stanowisko robocze” oznacza wyposażenie i sprzęt techniczny wykorzystywany przez członka personelu służb ruchu lotniczego do wykonywania zadań związanych z jego pracą;
- 5) „centrum kontroli obszaru” (dalej zwane „ACC”) oznacza organ ustanowiony w celu zapewniania służby kontroli ruchu lotniczego w obszarze jego odpowiedzialności;
- 6) „koordynacja cywilno-wojskowa” oznacza koordynację pomiędzy cywilnymi i wojskowymi podmiotami uprawnionymi do podejmowania decyzji i ustalania kierunku działań;
- 7) „organ służby ruchu lotniczego” (dalej zwany „organem ATS”) oznacza cywilny lub wojskowy organ odpowiedzialny za zapewnienie służb ruchu lotniczego;
- 8) „wojskowy organ kontroli” oznacza każdy stacjonarny lub mobilny organ wojskowy kontrolujący wojskowy ruch lotniczy i/lub wykonujący inną działalność, która ze względu na swój szczególny charakter może wymagać rezerwacji lub wprowadzenia ograniczeń w przestrzeni powietrznej;
- 9) „mechanizm łączności typu »każdy z każdym« (*peer-to-peer*)” oznacza mechanizm łączności pomiędzy dwoma organami ATC lub pomiędzy organami ATS a wojskowymi organami kontroli, w ramach którego każda strona ma te same możliwości łączności w celu wymiany informacji pomiędzy systemami przetwarzania danych lotniczych i każda ze stron może ustanowić łączność.

**▼B***Artykuł 3***Stosowanie protokołu przesyłania komunikatów lotniczych**

1. Instytucje zapewniające służby żeglugi powietrznej zapewniają stosowanie przez systemy, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. a), protokołu przesyłania komunikatów lotniczych zgodnie z wymaganiami w zakresie interoperacyjności określonymi w załączniku I.
2. Państwa członkowskie zapewniają stosowanie przez systemy, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. b), protokołu przesyłania komunikatów lotniczych zgodnie z wymaganiami w zakresie interoperacyjności określonymi w załączniku I.

*Artykuł 4***Ocena zgodności części składowych**

Przed wydaniem deklaracji zgodności WE, o której mowa w art. 5 rozporządzenia (WE) nr 552/2004, producenci części składowych systemów wykorzystujących protokół przesyłania komunikatów lotniczych, określonych w art. 1 ust. 2 niniejszego rozporządzenia, oceniają zgodność części składowych zgodnie z wymaganiami określonymi w załączniku II.

*Artykuł 5***Weryfikacja systemów**

1. Instytucje zapewniające służby żeglugi powietrznej, które mogą wykazać, iż spełniają warunki określone w załączniku III, przeprowadzają weryfikację systemów, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. a), zgodnie z wymaganiami określonymi w załączniku IV, część A.
2. Instytucje zapewniające służby żeglugi powietrznej, które nie mogą wykazać, iż spełniają warunki określone w załączniku III, zlecają organowi notyfikowanemu weryfikację systemów, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. a).

Weryfikację należy przeprowadzić zgodnie z wymaganiami określonymi w załączniku IV, część B.

3. Państwa członkowskie wykazują poprzez weryfikację systemów, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. b), zgodność tych systemów z wymaganiami w zakresie interoperacyjności określonymi w niniejszym rozporządzeniu.

*Artykuł 6***Zgodność**

Państwa członkowskie podejmują środki konieczne do zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem.

*Artykuł 7***Przepisy przejściowe**

►**M1** 1. ◀ Zasadnicze wymagania określone w załączniku II rozporządzenia (WE) nr 552/2004 stosuje się do wprowadzenia do użytku systemów europejskiej sieci zarządzania ruchem lotniczym (dalej zwanej EATMN), o których mowa w art. 1 ust. 2 niniejszego rozporządzenia, z dniem 1 stycznia 2009 r.

**▼B**

►**M1** 2. ◀ Przepisy przejściowe z art. 10 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 552/2004 stosuje się, w razie konieczności, począwszy od tego samego dnia.

**▼M1**

3. Jeśli państwa członkowskie lub instytucje zapewniające służby żeglugi powietrznej opracowują protokół przesyłania komunikatów lotniczych między swoimi systemami w związku z wdrożeniem rozporządzenia (WE) nr 1032/2006, systemy, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. a) i b), osiągną zgodność z wymogami załącznika I do dnia 31 grudnia 2012 r.

4. Jeśli państwa członkowskie lub instytucje zapewniające służby żeglugi powietrznej zamówiły lub podpisały w tym celu wiążące umowy lub opracowały protokół przesyłania komunikatów lotniczych dla systemów, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. a) i b), przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia w sposób uniemożliwiający zagwarantowanie spełnienia wymogów pkt 6 załącznika I, instytucja zapewniająca służby żeglugi powietrznej lub wojskowy organ kontroli mogą stosować inne wersje protokołu internetowego do celów łączności typu „każdy z każdym” między swoimi systemami do dnia 31 grudnia 2014 r.

Wspomniane państwa członkowskie lub instytucje zapewniające służby żeglugi powietrznej zapewniają zgodność z wymogami określonymi w załączniku I wszystkich mechanizmów łączności typu „każdy z każdym” między ich systemami a systemami innych państw członkowskich lub instytucji zapewniających służby żeglugi powietrznej, chyba że dwustronne umowy zawarte przed dniem 20 kwietnia 2011 r. zezwalają na stosowanie innych wersji protokołu internetowego w okresie przejściowym trwającym nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2014 r.

5. Państwa członkowskie, o których mowa w ust. 3 i 4, przekazują Komisji przed dniem 20 kwietnia 2011 r. szczegółowe informacje dotyczące środków zastosowanych przez instytucje zapewniające służby żeglugi powietrznej lub wojskowe organy kontroli w celu zapewnienia interoperacyjności systemów, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. a) i b) w ramach EATMN..

**▼B***Artykuł 8***Wejście w życie i stosowanie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2009 r. w odniesieniu do wszystkich systemów EATMN, o których mowa w art. 1 ust. 2, wprowadzonych do użytku po tym dniu.

Rozporządzenie stosuje się od dnia 20 kwietnia 2011 r. w odniesieniu do wszystkich systemów EATMN, o których mowa w art. 1 ust. 2, działających na ten dzień.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

*ZAŁĄCZNIK 1***Wymagania w zakresie interoperacyjności określone w art. 3**

1. Każda jednostka przesyłająca komunikaty lotnicze w ramach mechanizmu łączności typu „każdy z każdym” posiada identyfikator.
2. Funkcja identyfikacji zapewnia łączność tylko pomiędzy uprawnionymi jednostkami przesyłającymi komunikaty lotnicze w ramach mechanizmu łączności typu „każdy z każdym”.
3. Funkcja zarządzania połączeniem ustanawia i przerywa połączenie pomiędzy jednostkami przesyłającymi komunikaty lotnicze w ramach mechanizmu łączności typu „każdy z każdym”, zapewniając transmisję tylko w trakcie trwania połączenia.
4. Funkcja transferu danych wysyła i odbiera komunikaty lotnicze pomiędzy jednostkami przesyłającymi komunikaty lotnicze w ramach mechanizmu łączności typu „każdy z każdym”, które nawiązały łączność.
5. Funkcja monitorowania sprawdza ciągłość połączenia pomiędzy jednostkami przesyłającymi komunikaty lotnicze w ramach mechanizmu łączności typu „każdy z każdym”.
6. Wszystkie funkcje podlegające wymianie pomiędzy jednostkami przesyłającymi komunikaty lotnicze w ramach mechanizmu łączności typu „każdy z każdym” korzystają z protokołu TCP/IP w wersji 6.

*ZALĄCZNIK II***Wymagania w zakresie oceny zgodności części składowych przeprowadzanej na podstawie art. 4**

1. Celem weryfikacji jest wykazanie zgodności części składowych wprowadzających protokół przesyłania komunikatów lotniczych z obowiązującymi wymaganiami w zakresie interoperacyjności, określonymi niniejszym rozporządzeniem, w trakcie działania tych części składowych w środowisku badawczym.
2. Weryfikacją zarządza producent, który w szczególności:
  - a) określa odpowiednie środowisko badawcze;
  - b) sprawdza, czy plan badań określa części składowe w środowisku badawczym;
  - c) sprawdza, czy plan badań w pełni obejmuje obowiązujące wymagania;
  - d) zapewnia zgodność i jakość dokumentacji technicznej oraz planu badań;
  - e) planuje organizację badań, personel, instalację i konfigurację platformy badawczej;
  - f) przeprowadza inspekcje i badania zgodnie z planem badań;
  - g) przygotowuje sprawozdanie z wyników inspekcji i badań.
3. Producent zapewnia zgodność części składowych wprowadzających protokół przesyłania komunikatów lotniczych, znajdujących się w środowisku badawczym, z obowiązującymi wymaganiami w zakresie interoperacyjności, określonymi niniejszym rozporządzeniem.
4. Po pomyślnym zakończeniu weryfikacji zgodności producent, na własną odpowiedzialność, sporządza deklarację zgodności WE, w której w szczególności określa zgodność części składowych i powiązanych warunków ich wykorzystania z wymaganiami niniejszego rozporządzenia, zgodnie z załącznikiem III część 3 do rozporządzenia (WE) nr 552/2004.



*ZALĄCZNIK III***Warunki, o których mowa w art. 5**

1. Instytucja zapewniająca służby żeglugi powietrznej musi w ramach swoich struktur stosować metody sprawozdawczości zapewniające i wykazujące bezstronność i niezależność ocen w odniesieniu do weryfikacji.
2. Instytucja zapewniająca służby żeglugi powietrznej musi zapewnić przeprowadzenie przez członków jej personelu zaangażowanych w procesy weryfikacji czynności kontrolnych z zachowaniem najwyższego stopnia uczciwości zawodowej i zastosowaniem możliwie najwyższej wiedzy fachowej; nie mogą oni podlegać jakimkolwiek naciskom ani wpływom, w szczególności natury finansowej, które mogłyby oddziaływać na ich osąd lub wyniki przeprowadzanych przez nich kontroli, w szczególności stwarzanych przez osoby lub grupy osób, których dotyczyć będą wyniki prowadzonych czynności kontrolnych.
3. Instytucja zapewniająca służby żeglugi powietrznej musi zapewnić dostęp członków jej personelu zaangażowanych w proces weryfikacji do sprzętu umożliwiającego im prawidłowe przeprowadzenie wymaganych czynności kontrolnych.
4. Instytucja zapewniająca służby żeglugi powietrznej musi zapewnić posiadanie przez członków jej personelu zaangażowanych w procesy weryfikacji rzetelnego wykszolenia technicznego i zawodowego, wystarczającej znajomości wymagań w zakresie weryfikacji, jaką mają przeprowadzić, odpowiedniego doświadczenia w prowadzeniu takich działań, a także umiejętności w zakresie sporządzania deklaracji, rejestrów i sprawozdań potwierdzających przeprowadzenie weryfikacji.
5. Instytucja zapewniająca służby żeglugi powietrznej musi zapewnić zachowanie bezstronności w trakcie czynności kontrolnych przez członków jej personelu zaangażowanych w procesy weryfikacji. Ich wynagrodzenie nie może zależeć od liczby przeprowadzonych kontroli ani od ich wyników.

*ZALĄCZNIK IV***Część A: Wymagania w zakresie weryfikacji systemów przeprowadzanej na podstawie art. 5 ust. 1**

1. Celem weryfikacji systemów wprowadzających protokół przesyłania komunikatów lotniczych jest wykazanie zgodności tych systemów z wymaganiami w zakresie interoperacyjności, określonymi niniejszym rozporządzeniem, w symulowanym środowisku odzwierciedlającym kontekst operacyjny tych systemów.
2. Weryfikację systemów wprowadzających protokół przesyłania komunikatów lotniczych przeprowadza się zgodnie z odpowiednimi i uznanymi praktykami badawczymi.
3. Narzędzia badawcze służące weryfikacji systemów wprowadzających protokół przesyłania komunikatów lotniczych posiadają odpowiednie funkcje zapewniające pełne i prawidłowe wykonanie badań.
4. W wyniku weryfikacji systemów wprowadzających protokół przesyłania komunikatów lotniczych powstaje dokumentacja techniczna wymagana na podstawie załącznika IV część 3 do rozporządzenia (WE) nr 552/2004, a także następujące dokumenty:
  - a) opis wdrożenia protokołu przesyłania komunikatów lotniczych;
  - b) sprawozdanie z inspekcji i badań przeprowadzonych przed uruchomieniem systemu.
5. Weryfikacją zarządza instytucja zapewniająca służby żeglugi powietrznej, która w szczególności:
  - a) określa odpowiednie symulowane środowisko operacyjno-techniczne odzwierciedlające środowisko operacyjne;
  - b) sprawdza, czy plan badań opisuje włączenie protokołu przesyłania komunikatów lotniczych do systemu badanego w symulowanym środowisku operacyjno-technicznym;
  - c) sprawdza, czy plan badań przewiduje pełne sprawdzenie zgodności z wymaganiami w zakresie interoperacyjności określonymi niniejszym rozporządzeniem;
  - d) zapewnia zgodność i jakość dokumentacji technicznej oraz planu badań;
  - e) planuje organizację badań, personel, instalację i konfigurację platformy badawczej;
  - f) przeprowadza inspekcje i badania zgodnie z planem badań;
  - g) przygotowuje sprawozdanie z wyników inspekcji i badań.
6. Instytucja zapewniająca służby żeglugi powietrznej zapewnia zgodność procesu wdrożenia protokołu przesyłania komunikatów lotniczych, włączonego do systemów działających w symulowanym środowisku operacyjnym, z wymaganiami w zakresie interoperacyjności, określonymi niniejszym rozporządzeniem.
7. Po pomyślnym zakończeniu weryfikacji zgodności instytucje zapewniające służby żeglugi powietrznej sporządzają deklarację weryfikacji WE systemu i przedkładają ją państwowym władzom nadzorującym wraz z dokumentacją techniczną wymaganą na podstawie art. 6 rozporządzenia (WE) nr 552/2004.

**Część B: Wymagania w zakresie weryfikacji systemów przeprowadzanej na podstawie art. 5 ust. 2**

1. Celem weryfikacji systemów wprowadzających protokół przesyłania komunikatów lotniczych jest wykazanie zgodności tych systemów z wymaganiami w zakresie interoperacyjności, określonymi niniejszym rozporządzeniem, w symulowanym środowisku odzwierciedlającym kontekst operacyjny tych systemów.
2. Weryfikację systemów wprowadzających protokół przesyłania komunikatów lotniczych przeprowadza się zgodnie z odpowiednimi i uznanymi praktykami badawczymi.

**▼B**

3. Narzędzia badawcze służące weryfikacji systemów wprowadzających protokół przesyłania komunikatów lotniczych posiadają odpowiednie funkcje zapewniające pełne i prawidłowe wykonanie badań.
4. W wyniku weryfikacji systemów wprowadzających protokół przesyłania komunikatów lotniczych powstaje dokumentacja techniczna wymagana na podstawie załącznika IV część 3 do rozporządzenia (WE) nr 552/2004, a także następujące dokumenty:
  - a) opis wdrożenia protokołu przesyłania komunikatów lotniczych;
  - b) sprawozdanie z inspekcji i badań przeprowadzonych przed uruchomieniem systemu.
5. Instytucja zapewniająca służby żeglugi powietrznej określa odpowiednie symulowane środowisko operacyjno-techniczne odzwierciedlające środowisko operacyjne i zleca wykonanie weryfikacji organowi powiadamianemu.
6. Weryfikacją zarządza organ notyfikowany, który w szczególności:
  - a) sprawdza, czy plan badań opisuje włączenie protokołu przesyłania komunikatów lotniczych do systemu badanego w symulowanym środowisku operacyjno-technicznym;
  - b) sprawdza, czy plan badań przewiduje pełne sprawdzenie zgodności z wymaganiami w zakresie interoperacyjności określonymi niniejszym rozporządzeniem;
  - c) zapewnia zgodność i jakość dokumentacji technicznej oraz planu badań;
  - d) planuje organizację badań, personel, instalację i konfigurację platformy badawczej;
  - e) przeprowadza inspekcje i badania zgodnie z planem badań;
  - f) przygotowuje sprawozdanie z wyników inspekcji i badań.
7. Organ notyfikowany zapewnia zgodność procesu wdrożenia protokołu przesyłania komunikatów lotniczych, włączonego do systemów działających w symulowanym środowisku operacyjnym, z wymaganiami w zakresie interoperacyjności, określonymi niniejszym rozporządzeniem.
8. Po pomyślnym zakończeniu weryfikacji organ notyfikowany sporządza certyfikat zgodności odnośnie do przeprowadzonych czynności.
9. Następnie instytucja zapewniająca służby żeglugi powietrznej sporządza deklarację weryfikacji WE systemu i przedkłada ją państwowym władzom nadzorującym wraz z dokumentacją techniczną wymaganą na podstawie art. 6 rozporządzenia (WE) nr 552/2004.